

val kiterjedtebb, mint azt korábban gondolták. Nagyobb mennyiségű, homokkal vagy apró kavicsal soványított 13–15. századi kerámiatöredéket gyűjtöttünk.

A feltárára kijelölt terület humuszulása és a hozzá kapcsolódó szakfelügyelet 2014. március 26. és április 2. között zajlott. A földmunkák végig régészeti megfigyelés mellett folytak. A vörösbarna agyagos altalaj 30–40 cm mélységben jelentkezett és a terület nagyobb részén kavicsal erősen kevert volt, ami jelentősen nehezítette a felület megtisztítását. Mivel a humuszolás során, a korábbi adatoknak megfelelően, régészeti jelenségek kerültek elő, ezért a lelőhely területén megelőző feltárára volt szükség. A feltárást a szakfelügyelet során lehumuszolt területen végeztük el május 7. és 14. között.

Összesen 69 településobjektumot bontottunk ki és dokumentáltunk le, melyek alacsony intenzitást mutatva a teljes lehumuszolt területen, nagyjából egyenletesen kerültek elő. A jelenségek kisebb koncentrációját lehetett megfigyelni a lelőhely É-i végében lehumuszolt sávban, a Csörgető-árok tervezett új nyomvonalának a területén. A jelenségek betöltése több esetben paticsal és faszénnel kevert volt. Az objektumok zöme, felismerhető rendszert nem alkotó oszlophely, valamint kerek és ovális alaprajzú gödör volt, ezeken felül két nagyobb, amorf gödör is előkerült a főpálya ÉK-i végéhez közel.

A leletanyagot tartalmazó nyolc objektum nagy területen, egyenletesen elszórva helyezkedett el. Belőlük 13–14. századi, jellemzően még kézi korongon formált, zömmel csigavonallal díszített fazéktöredékek kerültek elő, de előfordultak már jobban korongolt edények töredékei is, több esetben hornyolással díszítve.

A lelőhelyen a kivitelezés és a hozzá kapcsolódó szakfelügyelet június 6-án vette kezdetét. Első lépcsőben, a műszaki tervekkel összhangban, csak 20 cm humusz eltávolítására került sor a főpálya és a pihenőágak területén. A földmunka jellemzően a szántott humuszban folyt, a régészeti objektumok jelentkezési szintjét csak elvétve érte el. A humuszolás első fázisa során a 110+470 és a 110+500 kmsz-ek között két gödör és egy cölöplyuk került elő. Ezek feltárása egyszerű régészeti megfigyelés keretében történt.

Ezt követően a kivitelező alvállalkozója (Lavinamix Kft.) eltért az eredeti műszaki tervektől és augusztus 4-től kezdődően a lelőhelyen pótlólagos humuszolásba kezdett, melynek során a humuszréteg nagyrészt eltávolításra került, de az altalaj csak a terület kb. 50–60%-ában került a felszínre. A szakfelügyelet során további 31 objektum került elő a 110+470 és a 111+400 kmsz-ek között. Ezek feltárása már minősített szakfelügyelet keretében történt augusztus 11. és szeptember 24. között. A kivétel nélkül településhez tartozó objektumok közül egy földbemélyített lakóház, egy szabadban lévő kemence és három kút emelhető ki. Az előkerült jelenségekből változatlanul 13–14. századi leletanyag került elő.

Rába Úti-dűlő I. (KÖH 80835): A terepbejárás során, Vámoscsalád területén a Rába-úti dűlő nevű határrészén egy eddig ismeretlen lelőhelyet találtunk. A lelőhely a település belterületétől DK-re, a Mesejáró úttól kb. 100 m-re, ÉK-re, egy markáns kerekded dombon helyezkedett el. A területen egy kb. 160–170 m átmérőjű körben, viszonylag jó látási viszonyokat biztosító gabonavetésben néhány 15–17. századi kerámiatöredéket találtunk.

A feltárára kijelölt terület humuszulása és a hozzá kapcsolódó szakfelügyelet 2014. április 3-án zajlott. A földmunkák végig régészeti megfigyelés mellett folytak. A vörösbarna agyag altalaj 30–40 cm mélységben jelentkezett és a terület nagyobb

részén kavicsal erősen kevert volt, ami jelentősen nehezítette a felület megtisztítását. Mivel a humuszolás során, a korábbi adatoknak megfelelően, régészeti jelenségek kerültek elő, ezért a lelőhely területén megelőző feltárára volt szükség.

A megelőző feltárást a szakfelügyelet során lehumuszolt területen végeztük el május 14-én. A feltárást során összesen 6 településobjektumot bontottunk ki és dokumentáltunk le, melyek közül négy cölöplyuk és egy gödör a főpálya jobb oldali árkanak a területén, míg a bal oldali árokban egyetlen cölöplyuk helyezkedett el. Leletanyag egyetlen objektumból sem került elő, viszont a felületen néhány szórvány, késő középkori kerámiát találtunk.

Rába Úti-dűlő II. (KÖH 80837): A terepbejárás során találtunk a korábban ismeretlen lelőhelyet, amely a Mesejáró út és a nicki közigazgatási határ között félúton, a Csörgető-árok melletti sávos-nádasos mélyedés vonalában, és attól D-re, egy platószerű magaslaton helyezkedett el. Az átlagos intenzitású lelőhelyen, a közepes látási viszonyokat biztosító vetésben néhány őskori és néhány avar kori kerámiatöredéket találtunk. Előbbiek inkább a lelőhely ÉK-i, utóbbiak a DNY-i, beruházástól távolabb eső felében kerültek elő.

A feltárára kijelölt terület humuszulása és a hozzá kapcsolódó szakfelügyelet 2014. április 3-án zajlott. A földmunkák végig régészeti megfigyelés mellett folytak. A vörösbarna agyagos altalaj 30–40 cm mélységben jelentkezett és a terület nagyobb részén kavicsal erősen kevert volt, ami jelentősen nehezítette a felület megtisztítását. Mivel a humuszolás során, a terepbejárás adatainak megfelelően, régészeti jelenségek kerültek elő, ezért a lelőhely területén megelőző feltárára volt szükség.

A megelőző feltárást május 14. és május 20. között végeztük el. A feltárást során összesen 36 településobjektumot bontottunk ki és dokumentáltunk le. A jelenségek a teljes területen elszórva, az ÉNy-i szelvényünkben viszonylag intenzíven jelentkeztek. A feltárt objektumok nagyobb része felismerhető rendszert nem alkotó cölöplyuk és kisméretű gödör volt. A jelenségek közül mind méretével, mind a belőle előkerült leletanyag mennyiségével kiemelkedett a 77. sz. gödör.

A gödrökből előkerült bőséges kerámiaanyag alapján, egy több kultúra jellegzetességeit mutató, de kizárólagosan egyikhez sem köthető, középső bronzkori település részletéről van szó.

Munkatársak: Bódy Tamás, Nagy Gergely (régészek), Isztin Gyula, Lukács Gábor (geodéták).

HORNOK PÉTER

375. Vácrátót, Harasztpusztától délre (KÖH 87917)

(Pest-megye) B

A B1 DN400 kőolajszállító vezetékhez kapcsolódó régészeti kutatások során 2014. március 27-én a lelőhelyen régészeti megfigyelés közbeni bontómunkát végeztünk. A terület Vácrátót településtől ÉNy-ra, egy ÉNy–DK-i irányú domb ÉNy-i részén található. A munkálatok során egy késő bronzkori urnás rítusú, hamvasztásos sír került elő. A gépi humuszolás az urna peremét, felső részét megsértette. Az urnában egy kis méretű füles bögrét és emberi hamvakat találtunk

PATAY RÓBERT